

Jubileusz profesora Stefana Raszei – w 95 rocznicę urodzin

Gratulacje przekazuje adiunkt Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej w Katowicach – dr med. Mariusz Kobek

W Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej odbyła się 5 stycznia br. niecodzienna uroczystość – świętowano piękny Jubileusz 95 urodzin profesora Stefana Raszei. Uroczystość miała dość kameralny charakter, prócz aktualnych pracowników Zakładu uczestniczyli w niej dziekan Wydziału Lekarskiego prof. Maria Dudziak oraz emerytowani profesorowie: Janina Suchorzewska, Bolesław Rutkowski i Wiesław Makarewicz. Przybył także pierwszy doktorant Profesora i wieloletni pracownik Zakładu – dr Stanisław Bardzik. W imieniu pracowników Katedry

i Zakładu Medycyny Sądowej w Katowicach gratulacje i kwiaty przekazał Jubilatowi przybyły adiunkt tego Zakładu – dr med. Mariusz Kobek.

Jubilat w świetnej kondycji fizycznej i mentalnej (patrz okładka) podziękował przybyłym za życzenia i podzielił się refleksjami na temat swego długiego, pracowitego i urozmaiconego życia. Nawiązał do czasów wojny i okupacji, w których był aktywnym żołnierzem podziemia w organizacji „Gryf Pomorski”. Wspominał bardzo ciepło swego nauczyciela i mentora w Poznaniu – prof. Sergiusza Schilling-Siengalewicza, przed wojną profesora Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Podkreślił, że Jubileusz urodzin zbiega się z innym, a mianowicie z 75-leciem Jego pracy naukowo-dydaktycznej. Było więc co wspominać i o czym rozmawiać. Bogaty dorobek naukowy organizacyjny i dydaktyczny Jubilata zebrała i przedstawiła w interesującej prezentacji prof. Zofia Szczerkowska. Uroczystość zakończyła się lampką wina, odśpiewaniem tradycyjnej pieśni i degustacją pięknie udekorowanego okolicznościowego tortu.

Prof. Stefan Raszeja jest autorem lub współautorem 271 publikacji. Jego główne zainteresowania badawcze skupiały się początkowo na patomorfologii zatruc grzybam. Wykryte w grzybach wyższych fitohemoaglutyny

okazały się przydatne w identyfikacji gatunkowej krwi ludzkiej i śladów biologicznych, w czasach, kiedy badania DNA dla potrzeb medycyny sądowej i kryminalistyki stanowiły fantazję z powieści Lema. Podczas pracy w Gdańsku od 1964 r. jego badania dotyczyły w szczególności biochemii procesów umierania i ustalania czasu śmierci oraz kryteriów wczesnego, pewnego rozpoznania śmierci mózgu dla potrzeb transplantologii. Ponadto poświęcał się badaniom w zakresie toksykologii sądowo-lekarskiej, genetyki populacyjnej oraz deontologii i odpowiedzialności prawnej lekarza. Działalność naukowo-badawcza Profesora zaowocowała 9 zakończonymi doktoratami i 7 habilitacjami, spośród których 6 osób otrzymało już tytuł naukowy profesora. W gdańskiej Uczelni Profesor pełnił funkcję dziekana Wydziału Lekarskiego, prorektora ds. nauki oraz rektora w kadencji 1972-1975. Przyczynił się znacząco do powstania filii AMG w Bydgoszczy, która uhonorowała Go tytułem doktora *honoris causa* w 1999 r. Po raz drugi tytuł doktora *honoris causa* nadał Mu Gdański Uniwersytet Medyczny w 2014 r.

Profesor był pionierem deontologicznej oceny badań naukowych w Polsce. Najpierw był członkiem Zespołu ds. Deontologicznej Oceny Badań Naukowych przy Ministrze Zdrowia (1978 r.), a następnie w 1982 r. współorganizatorem Komisji Etyki Badań na Ludziach przy Radzie Naukowej MZiOS oraz współautorem jej regulaminu. Do chwili obec-

nej przewodniczył Niezależnej Komisji Bioetycznej ds. Badań Naukowych w naszej Uczelni.

Pełnił także szereg innych odpowiedzialnych funkcji w środowisku naukowym takich jak: wiceprzewodniczący Międzynarodowego Stowarzyszenia Nauk Sądowych, wiceprzewodniczący Zespołu Krajowych Specjalistów ds. Medycyny Sądowej w latach 1975-1991, reprezentant specjalności medycyna sądowa w Komisji Rady Naukowej MZiOS ds. Ustalania Kryteriów Śmierci Człowieka, wiceprzewodniczący Rady Naukowej w Instytucie Ekspertyz Sądowych w Krakowie w latach 1979-1999.

Prof. S. Raszeja był przez wiele lat prezesem Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii oraz inicjatorem i redaktorem naukowym rocznika *Annales Academiae Medice Gedanensis*. Był także członkiem komitetów redakcyjnych międzynarodowych czasopism medycznych w swojej specjalności w USA i Niemczech, a aktualnie jest nadal członkiem komitetu redakcyjnego *American Journal of Forensic Medicine of Pathology**.

W swojej działalności naukowej i dydaktycznej Profesor starał się być wierny ulubionej dewizie, która mówi: *Każdego, a zwłaszcza profesora, powinno się oceniać według wykształconych przez niego uczniów, ci zaś powinni przerażać mistrza!*

prof. Wiesław Makarewicz

*Zob. też: Z. Jankowski, Z. Szczerkowska, *Profesor Stefan Raszeja – w 80. rocznicę urodzin*, *Gazeta AMG*, 2003, nr 2, s. 25-27.

